

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **B. P.**, nar. X, státní příslušnost X
t. č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2020, č. j. OAM-685/ZA-ZA11-ZA22-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Konstatoval, že žalobce je státním příslušníkem Gruzie, která se ve smyslu § 2 vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považuje, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie, za bezpečnou zemi původu. Žalobce přitom neprokázal, že

v případě jeho problémů v zemi původu (v Gruzii není práce a žalobce jako člen strany SNH byl ve vlasti pod tlakem ze strany police a členů vládnoucí strany Gruzínský sen) nelze Gruzii za bezpečnou zemi považovat a není možné využít ochrany kompetentních státních orgánů.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Namítá, že domněnka o označení určité země původu jako bezpečné, je vyvratitelná. Žalovaný musí v každém jednotlivém případě zkoumat, zda lze ve vztahu k dotyčnému žadateli danou zemi považovat za bezpečnou. V případě žalobce tomu tak není. Žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí. Ve svém rozhodnutí pracuje pouze s jednou zprávou, která je příliš obecná a nereflktuje individuální důvody, které uváděl žalobce ve správním řízení. Tuto zprávu navíc vypracoval sám žalovaný. Nelze ji proto považovat za objektivní
3. Žalobce ve správním řízení tvrdil skutečnosti podstatné minimálně z hlediska doplňkové ochrany. V zemi původu je vystaven tlaku v důsledku členství ve straně SNH a má zdravotní problémy (onemocnění žloutenkou typu C). Žalobce se ohrazuje proti argumentaci žalovaného, že žádost o mezinárodní ochranu podal čistě účelově s cílem legalizace svého dalšího pobytu na území. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu snaha o legalizaci pobytu ještě nevylučuje, že žadatel má v zemi původu odůvodněný strach z pronásledování či hrozby vážné újmy. Žalobce proto navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření konstatuje, že hlavní odpovědnost za prokázání nedodržování mezinárodních závazků a porušování práv občanů bezpečných zemí původu leží na žadateli o mezinárodní ochranu. Žalobce břemeno tvrzení a břemeno důkazní neunesl. Žalobce neuvedl žádnou konkrétní situaci, v níž by byl utlačován kvůli podpoře politické strany SNH. Kvůli svým obavám se na nikoho neobrátil s žádostí o pomoc. K podkladům napadeného rozhodnutí se žalobce nijak nevyjádřil. Žalovaný je přesvědčen, že hlavním motivem žalobce je legalizace pobytu, neboť uvedl: *„O mezinárodní ochranu žádám z ekonomických důvodů. V Gruzii není žádná práce a já bych chtěl pracovat a z vydělaných peněz pomáhat dětem, které zůstaly v zemi původu.“* Legalizace pobytu přitom nemůže být důvodem k udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

5. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
6. Žaloba **není** důvodná.
7. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu *stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, kde:*

Shodu s prvopisem potvrzuje:

1. *obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,*
2. *který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a,*
3. *který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a*
4. *který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.*
8. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, *jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. V souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že pokud jsou tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu stanoví ministerstvo vyhláškou seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí; seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstva přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.*
9. Základem vnitrostátní úpravy konceptu bezpečných zemí původu je směrnice č. 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany („procedurální směrnice“). Ta v bodu 40 své preambule uvádí, že *pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak. Z bodu 46 preambule vyplývá, že členské státy se mohou rozhodnout, zda budou posuzovat bezpečnost země původu případ od případu nebo označí země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí. ČR zvolila druhou z těchto variant (viz výše citovaný § 86 odst. 4 zákona o azylu). Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 7 tohoto ustanovení Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie.*
10. Pokud žadatel pochází z bezpečné země původu, předpokládá se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je nedůvodná, protože mu v zemi původu nehrozí pronásledování ani vážná újma. Tato domněnka je ovšem vyvratitelná. Každý žadatel pocházející z bezpečné země původu má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se domněnka bezpečnosti uplatnit neměla. Žadatel tedy musí prokázat, že právě jemu „*hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky*

Shodu s prvopisem potvrzuje:

nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70). Aby žadatel toto důkazní břemeno unesl, musí nejen tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zejména tato tvrzení prokázat.

11. Žalobce namítá, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, protože si neobstaral dostatek relevantních informací o zemi původu. V případě použití institutu bezpečné země původu však žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o zemi původu v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti. Jak totiž vyplývá z § 16 odst. 3 zákona o azylu, v těchto případech se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. S ohledem na důvody, které žalobce v řízení uplatňoval, proto bylo postačující, pokud žalovaný jako podklad pro vydání rozhodnutí využil pouze zprávu *Hodnocení Gruzie*, která zdůvodňuje naplnění podmínek pro zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí původu. Teprve pokud by žalobce prokázal, že v jeho případě Gruzii za bezpečnou zemi považovat nelze, musel by žalovaný shromáždit dodatečné informace. To však žalobce neučinil a nečiní tak ani v řízení před krajským soudem. Obecná námitka nedostatku relevantních podkladů pro rozhodnutí žalovaného proto není důvodná.
12. Vyvrátit domněnku bezpečnosti Gruzie nejsou způsobilé ani důvody, pro které žalobce žádá o udělení mezinárodní ochrany.
13. Žalobce tvrdí, že mu od roku 2013 v jeho vesnici vyhrožují zástupci vládnoucí strany Gruzínský sen, neboť žalobce byl členem konkurenční strany Sjednoceného národního hnutí. Neví, proč mu vyhrožovali a co by tím získali, ale donutili ho opustit zem. Byl zbit a nikdo mu nepomohl.
14. Pronásledování členy vládnoucí strany z důvodu odlišného politického přesvědčení by za jistých okolností mohlo být azylově relevantním. V nynější věci ovšem obavy z politické perzekuce, které žalobce popsal, neměly takovou konzistentnost, intenzitu ani relevanci, aby mohly žalovaného vést k meritornímu posouzení žádosti z hlediska forem mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu. Žalobce dle vlastních slov ani nevěděl, co vlastně dotčené osoby vyhrožováním sledovaly a čeho hodlaly dosáhnout. Výhrůžky a tlak mají trvat od roku 2013, odchodem z vlasti však žalobce situaci řešil až v roce 2019 a při vycestování neměl žádné problémy. Žalobce tvrdí, že byl zbit, na nikoho se však neobrátil s žádostí o pomoc. To vše za situace, kdy žalobce v žádosti na prvním místě uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá z ekonomických důvodů, neboť v Gruzii není práce.
15. Zpráva o hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu přitom zmiňuje, že v Gruzii obecně a soustavně nedochází ani k pronásledování podle čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, trestům či hrozbě z důvodu svévolného násilí. Právní předpisy Gruzie dostatečně upravují danou problematiku a jsou v nich

implementovány všechny příslušné mezinárodní konvence a úmluvy. Ústava země garantuje základní práva a svobody, včetně svobody volného pohybu a zákazu mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání.

16. Je třeba zdůraznit, že označení Gruzie za bezpečnou zemi původu zvýšilo důkazní břemeno a břemeno tvrzení na straně žalobce. Bylo na něm, aby uvedl natolik ucelená, přesvědčivá a relevantní fakta, aby z nich bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování či vážné újmy v zemi původu (přímo ke Gruzii srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2020, č. j. 6 Azs 62/2020 – 27). To však žalobce neučinil, shora vyličený příběh neprokazuje, že by v případě žalobce nebylo možné považovat Gruzii za bezpečnou zemi původu.
17. Co se týče zdravotního stavu žalobce, z hlediska doplňkové ochrany by mohl být zdravotní stav relevantní v případě vážně nemocných osob, „u nichž se lze ze závažných důvodů domnívat, že v přijímající zemi by nedostatek vhodné péče či přístupu k ní představoval skutečné riziko, že se zdravotní stav nemocné osoby vážně, rychle a nevratně zhorší, a to by vedlo k intenzivnímu utrpení této osoby nebo k výraznému snížení předpokládané délky jejího života“. I v běžném řízení (tím spíše v případě bezpečných zemí původu) je na žadateli, aby předložil důkazy pro to, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma, neboť by se mu tam nedostalo vhodné zdravotní péče odpovídající jeho vážnému zdravotnímu stavu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2020, č. j. 10 Azs 437/2019 – 83).
18. Žalovaný se zdravotním stavem žalobce v odůvodnění napadeného rozhodnutí blíže nezabýval. Je tomu tak patrně proto, že žalobce svůj zdravotní stav jako důvod žádosti ve správním řízení nezmínil, a to ani v žádosti ani v navazujícím pohovoru k žádosti. Z vyjádření žalobce vyplývá, že má žloutenku typu C minimálně od roku 2010, ale žádnou léčbu nepodstoupil a neléčí se. Zdravotní stav žalobce tudíž nepochybně pro posouzení relevantní není. Jelikož u zjevně nedůvodné žádosti se neposuzuje, zda žadatel uvádí skutečnosti svědčící o pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, ani zda splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b, a zdravotní stav žalobce nemá na posouzení vliv, nedopustil se žalovaný svým postupem pochybení.
19. Nepochybil pak ani v závěru, že žalobce podal žádost s cílem legalizace svého dalšího pobytu na území. Žalovaný v tomto směru vycházel z výpovědi žalobce, který sám zmínil jako motiv žádosti také ekonomické důvody a legalizaci pobytu. Pokud by žalovaný odůvodnil zamítnutí žádosti výhradně její „účelovostí“, nemohlo by pochopitelně jeho rozhodnutí v nynějším případě obstát. Podstatné ovšem je, že dle zprávy „Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu“ z července 2020 je Gruzie (s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie) bezpečnou zemí, která je schopna zajistit svým občanům ochranu a žalobce neprokázal okolnosti, z nichž by bylo možno usuzovat, že Gruzii ve vztahu k jeho osobě nelze považovat za bezpečnou zemi původu.

V. Závěr a náklady řízení

20. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

21. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 4. listopadu 2021

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: